

Miten vauvoja voidaan tutkia?

- tutkiminen on haasteellista, koska
  - vauvat eivät osaa puhua
  - vauvoja ei voi käskää tekemään mitään
- tutkimusmenetelmiä ovat mm.
  - vauvan katseen suunnan tutkiminen
  - aivotutkimukset
  - fysiologiset mittaukset (esim. sydämen syke, imemisen voimakkuus)

<https://www.youtube.com/watch?v=WvM5bqUsbu8>

VAUVAN MAAILMA JA VARHAISKEHITYS

-Kehitys alkaa jo sikiökaudella: äänet, valot kosketus → vastasyntynyt tunnistaa esim. äitinsä äänen, kuulemansa musiikin yms.

[-https://www.youtube.com/watch?v=Bjri127NnbE](https://www.youtube.com/watch?v=Bjri127NnbE)

-vastasyntyneen perusvalmiudet **refleksejä**:

- pysyviä: hengitys, silmien räpyttely

-Iän myötä katoavia mm. moro

- tietoisella toiminnalla korvautuvia:
tarttuminen, imeminen

[-https://www.youtube.com/watch?v=_JVINnp7NZ0](https://www.youtube.com/watch?v=_JVINnp7NZ0)

1. FYYSINEN JA MOTORINEN KEHITYS + AISTIEN KEHITYS

- Fyysinen: suurin muutos pään suhteellisen koon pienenemisessä
- Motorinen: kehityksen päälinjat
  - päästä varpasiin: ensin niskan kannattelu ja pään kääntäminen (kefalokaudaalinen)
  - keskeltä ulos: ensin keskivartalon isot lihakset (proksimidistaalinen)
- Aistit:
  - vastasyntyneen kuulo erinomainen
  - näkö aluksi epätarkka vrt. kriittiset kaudet

<https://www.youtube.com/watch?v=WanGt1G6ScA>

KARKEAMOTORIIKKA

- n. 3 kk: pyörähtäminen vatsalta selälle
- n. 6 kk: istuminen ilman tukea
- n. 8–10 kk: konttaaminen
- n. 1-v: kävely

HIENOMOTORIIKKA

- tarttuminen esineeseen n. 4 kk iässä
- pinsettiote n. 8 kk iässä
- lelun siirtäminen kädestä toiseen n. 1 vuoden iässä

2. KOGNITIIVINEN KEHITYS

- Aistien kehitys → havaintojen muuttuminen ja jäsentyminen eri tavalla
- Kielen kehitys keskeistä
- muistin kehitys: taustalla aivojen kehittyminen
  - vauvat muistavat implisiittisesti eli reagoivat ilman tietoista muistamista aiempien kokemusten pohjalta
  - ensin kokonaisvaltaisia malleja esim. aistien sekoittuminen
  - yleisiä muistikuvia 1-vuoden lopulla
  - 1,5v pystyy jo palauttamaan mieleen tapahtumia
  - kokemus itsestä ajan jatkumossa n.2-3v.; n. 2v. Pystyy kertomaan omakohtaisista kokemuksista

3. SOSIAALINEN KEHITYS

- Nojaa aluksi ilmeisiin, ääntelyyn, kosketukseen
- Vuorovaikutusta esim. suuntautuu ääneen ja kasvoihin, vrt. protokeskustelu
- Katsekontaktin säätely n.2viikon iässä
- n.2-3kk iässä **sosiaalinen hymy**
- Kielen kehittymisen sanallinen jakaminen (Stern)
- **kiintymyssuhde** luo pohjan sosiaaliselle ja tunne-elämän kehitykselle
- vauvaiän kehitystehtävä: perusturvallisuus (Erikson)

https://www.youtube.com/watch?v=_O60TYAIgC4

VIERASTILANNE JA KIINTYMYSSUHDE- MALLIT

<https://www.youtube.com/watch?v=QTsewNrHUUU>

4. TUNNE-ELÄMÄN KEHITYS

- Jo vastasyntyneellä **perustunteet**: ilo, suru, hämmästyminen, inho, pelko, viha. Korostuvat, kska tunneskaala rajoittunut
- tunnesäätely heikkoa ja välitöntä, tarvitsee aikuisen apua säätelyssä
- varhain jo erokokemuksia ja **eroahdistus** äidistä; sietämiseen tarvitaan aikuista
- **uhmaiässä** korostuu oman tahdon ja pettymysten sieto
- 3 ensimmäistä vuotta tärkeitä tunnekokemusten ja tunnesäätelyn kannalta

5. PERSOONALLISUUDEN KEHITYS

-Jo vastasyntyneellä **temperamentti** =
persoonallisuuden biologinen pohja

→ muovautuu ympäristön myötä

-Vauvoilla **temperamenttityypit**

--

Temperamentti on synnynnäinen tapa reagoida

- **temperamentti** on synnynnäinen reagoititapa
- kaikilla on temperamentti
- temperamenttia kuvataan **temperamenttipiirteillä**
- temperamenttipiirteiden perusteella vauvat voidaan jakaa kolmeen **temperamenttityyppiin**

5. PERSOONALLISUUDEN KEHITYS

- Jo vastasyntyneellä **temperamentti** = persoonallisuuden biologinen pohja
  - muovautuu ympäristön myötä
- Vauvoilla **temperamenttityypit**
- - Mahler: symbioosista minäksi
- - Stern: minäkokemuksen muodostuminen
  - - vuorovaikutus ympäristön kanssa
  - - kytköksissä kielen kehitykseen
  - - viisi vaihetta

STERN: MINÄKOKEMUKSEN SYNTY

<https://vimeo.com/85509406>

STERN: MINÄKOKEMUKSEN SYNTY

<https://www.youtube.com/watch?v=d3F1iWHkHnQ>

STERN: MINÄKOKEMUKSEN SYNTY

